

СТАНОВИЩЕ

върху материалите за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „професор“
, област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, ПН 6.1.
Растениевъдство, научна специалност „Почвознание“, обявен от Лесотехническия
университет в ДВ бр. 60/16.7.2024 г., код на процедурата FOR P-0624-144.

Кандидати за участие в конкурса са:

1. Доц. д-р Бисер Емилов Христов;

Изготвил становището:

проф. д-р инж. Маргарита Пенчева Мондешка - Недялкова,

професор по научната специалност „Земеустройство (вкл. кадастър и оценка на
недвижими имоти)“, УАСГ (диплома рег. № 123/23.02.2016) по ПН 5.7. Архитектура,
строителство и геодезия, от УАСГ (Университет по архитектура, строителство и
геодезия)

1. Кратки биографични данни за кандидата

Единственият кандидат по конкурса за „професор“ по научната специалност
„Почвознание“ за нуждите на катедра „Лесовъдство“ на Факултета „Горско стопанство“
на ЛТУ доц. Бисер Христов е възпитаник на Лесотехническия университет - София и е
магистър по „Екология, опазване и възстановяване на околната среда“. Научната му
кариера стартира през 2006 като докторант в ИПАЗР „Никола Пушкин“. След
придобиването на ОНС Доктор по Почвознание през 2009 год. научното му развитие
включва период като главен асистент (2011-2017 год.) и доцент от 2018 година и до сега
към ИПАЗР „Никола Пушкин“ по Почвознание. През 2020 год. е избран за доцент в
Лесотехническия университет – София. През 2023 год. е избран за **председател на**
Българското почвоведско дружество. Член е и на Българското дружество по хумусни
вещества. Главен редактор е на научното списание Bulgarian Journal of Soil Science и
редактор в списание Journal of Balkan Ecology – и двете реферирани и индексиращи в
световната база данни за научна информация. Член на Научния съвет по общо земеделие,
почвознание, агрохимия и мелиорации към ССА. Преподавателската му кариера
включва и активно участие в структурите на управление на ЛТУ – член е на Факултетния
съвет на ФГС, Член на Факултетния съвет Аграрния факултет (АФ) на ЛТУ - София.

Владее английски език (ниво C1 – сертификат TOEFL), ползва на много добро
ниво руски език. Освен необходимата за научноизследователска работа чуждоезикова
култура доц. Б. Христов притежава и технически и компютърни умения – Internet, MS
Office, професионални програми (ArcGIS, AutodeskMap, WordPress, Photoshop).

Логично следствие на споменатите до тук компетенции и интереси е участието на
доц. Бисер Христов в множество **международни форуми, конференции, конгреси,**
както и участие в над 20 научноизследователски проекта.

2. Съответствие на подадените документи и материали на кандидата с изискуемите
съгласно Правилника за РАС в ЛТУ;

Подадените от доц. д-р Бисер Христов документи по конкурса за „професор“ отговарят на изискванията на ЗРАС в Р България и на Правилника за развитие на академичния състав в ЛТУ (2019 год.), в т.ч. и на минималните изисквания за научна област *6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.1 Растениевъдство*. По групите показатели единственият кандидат е изпълнил необходимия брой точки съответно: по **група показатели А – 50 точки** при изискуеми 50; по **група показатели В – 187 точки** при изискуеми 100; по **група показатели Г – 293,8** при изискуеми 200; по **група показатели Д – 690** при изискуеми 100 точки по **група показатели Е – 260** при изискуеми 100 точки.

3. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

През 2020 год. доц. Бисер Христов е избран за доцент в Лесотехническият университет – София и е преподавател към катедра „Лесовъдство“ на Факултета „Горско стопанство“ на ЛТУ по дисциплините:

- „Почвознание“ и „Ерозия и опазване на почвите“ на студентите от специалност „Агрономство“ и „Растителна защита“, ОКС „бакалавър“, редовно и задочно обучение;
- „Абиотичен мониторинг“ на студентите от специалност „Екология и опазване на околната среда“, ОКС „магистър“, редовно обучение.
- Ръководи учебни практики по „Почвознание“ студентите от специалност „Агрономство“ и „Растителна защита“, ОКС „бакалавър“.

Ръководител е на трима дипломанти, от които двама са дипломирани магистри, а един е настоящ, ОКС „бакалавър“. Понастоящем е ръководител на един редовен докторант.

4. Оценка на научната, научно-приложната и публикационната дейност на кандидата/ите

4.1. Участие в научни, научно-приложни и образователни проекти

Богата и разнообразна е научноизследователската работа на доц. Бисер Христов. Той е участвал в 13 национални научни проекта, на един от които е бил ръководител и в един международен проект (по програмата INSPIRE).

4.2. Характеристика на публикуваните научни резултати

В конкурса доц. Бисер Христов участва с:

- **10 броя публикации** в научни издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (група показатели В4);
- **1 монография** на базата на дисертационен труд (група показатели Г6);
- **13 статии и доклади**, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (група показатели Г7)
- **8 статии и доклади**, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове (група показатели Г8);

Позволявам си да обобща, че кандидатът по конкурса участва с повече от минималните изисквания обем от научна продукция.

По езика, на който са написани:

- На английски език - 26 броя;
- На български език - 6 броя;

По брой на съавторите:

- Самостоятелни - **8 броя** [Г6.1, Г7.1, Г7.4, Г7.7, Г7.9, Г8.2, Г8.4, Г8.5];
- С един съавтор - **7 броя** [В4.10, Г7.2, Г7.3, Г7.5, Г7.8, Г7.11, Г8.6];
- С двама съавтори - **1 брой** [Г7.12];
- С трима и повече съавтори – **16 броя** [В4.1, В4.2, В4.3, В4.4, В4.5, В4.6, В4.7, В4.8, В4.9, Г7.6, Г7.10, Г7.13, Г8.1, Г8.3, Г8.7, Г8.8];

4.3. Отражение на научната дейност на кандидата в литературата (цитируемост)

Единственият кандидат по коментирания конкурс е представил надлежно доказателства за общо **46 цитирания** в научни издания, реферирани и индексирани в световно известни бази данни с научна информация. От тях **12** са от български автори и **34** са от чуждестранни автори. Това е доказателство, че научната му продукция е получила известност в световната научна общност. При това е вероятно да се предположи, че не са посочени всички известни цитирания на трудовете му, а само на публикациите в реферирани и индексирани издания. Това разбира се е и потвърждение както за целесъобразността на тези публикации, както и за тяхната значимост.

4.4. Приноси в трудовете на кандидата/ите (научни, научно-приложни, приложни)

Научноизследователската дейност на кандидата доц. Б. Христов е иновативна, отличава се с комплексност, актуалност, приложима е и има както научна, така и реална практическа стойност. Счита се, че приносите на кандидата могат да бъдат оценени като „научни“ и „научно-приложни“.

Научните приноси (в обобщен вид) включват:

- допълнения към диагностиката и характеристиката на Регоземи, Лесивирани почви, Смолници и Файоземи в България;
- установяване на взаимовръзки между физичните, химичните и микробиологичните свойства на Лесивирани почви (Luvisols) в България;
- изследване на съдържанието и дълбочинното разпределение на тежките метали Cu, Zn, Cd, и Pb и техните взаимовръзки с основни химични характеристики на замърсени почви;

От научно-приложните приноси на кандидата бих открила следните:

- Определени са 9 почвени индикатора за характеризиране на обективните биофизични критерии: недостатъчно отводняване, неблагоприятна текстура и каменистост, плитък коренообитаем слой и незадоволителни химични свойства;
- Установяване на причини за засоляване на почвите и съответни мерки за неговото ограничаване (превантивни, смекчаващи, адаптивни);
- Възможности за използване на отпадъчни продукти, в т.ч. утайки;
- Предложени са мерки относно използването на минерални торове във връзка с опазването на водите от замърсяване с нитрати;

- Изследвани са възможностите за отглеждане бързорастящи дървесни видове при природните условия в община Дулово с цел ограничаване на ветровата ерозия;

5. Оценка на личния принос на кандидата

От предоставената по конкурса информация и представената научна продукция е видно, че кандидатът доц. Бисер Христов има достатъчна по обем и качество научна продукция – самостоятелни публикации и такива в съавторство, 1 монография на базата на дисертационен труд. Резултатите от тези научни изследвания са станали достояние на широката научна общност у нас и в чужбина, безспорно доказателство за което са значителният брой цитирания на научните трудове на кандидата. Това ми дава и основание да приема, че разработките на доц. д-р Бисер Христов са лично дело на автора.

Към всичко това трябва да се отбележи и неговата ангажираност с процесите на утвърждаването и развитието на българската наука в областта на Почвознанието.

6. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки към досегашната работа на кандидата. Смятам, че в понататъшната си професионална реализация би било добре да отдели време за написване на учебници и др. учебни пособия.

7. Лични впечатления

С подчертана убеденост бих определила доц. Б. Христов като отзивчив и отговорен колега, интелигентен и аналитичен, последователен в своите начинания. Вярвам, че безспорните му постижения до момента ще бъдат умножени в бъдеще.

8. Заключение

Въз основа на направения анализ на научната и научно-приложната дейност на кандидата **доц. д-р Бисер Христов**, считам, че той отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ. Кандидатът покрива напълно наукометричните критерии за заемане на академичната длъжност „професор“ (при изискуеми сумарно 550 от групи показатели А, В, Г, Д и Е той събира над 1480 точки). Всичко това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната му научна, научно-приложна и педагогическа дейност.

Имайки предвид гореизложеното, предлагам **доц. д-р Бисер Емилов Христов** да бъде избран за „професор“ по професионално направление 6.1 Растениевъдство, научна специалност „Почвознание“.

Изготвил становището:

(проф. д-р инж. Маргарита Мондешка)

31.10.2024